

Tahtest olenematu ravi (TOR) korral võetakse patsient tema enda või tema seadusliku esindaja nõusolekuta vältimatu psühhiaatrilise abi korras ravile või jätkatakse ravi tema tahtest olenemata (Psühhiaatrilise abi seadus RT I 1997, 16, 260). Tahtest olenematu ravi põhiline eesmärk on osutada terviseabi, mille vajadust inimene ise vaimse haiguse tõttu alati ei pruugi mõista.

Tahtest olenematu ravi on lubatud järgnevatel juhtudel:

- ❖ patsiendil on raske psüühikahäire, mis piirab tema võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;
- ❖ haiglaravita jätmisel ohustab patsient psüühikahäire tõttu iseenda või teiste elu, tervist või julgeolekut;
- ❖ muu psühhiaatriline abi ei ole piisav.

Tahtest olenematu ravi korraldus:

- ❖ haiglasse saabudes teostab valvearst arstliku läbivaatuse ja teeb otsuse tahtest olenematu ravi vajaduse kohta;
- ❖ ravi otsusest teavitab valvearst Teid ja võimalusel Teie lähedasi või seaduslikku esindajat 12 tunni jooksul pärast otsuse vormistamist;
- ❖ hiljemalt 24 tunni vältel hindab teine psühhiaater Teie seisundit uuesti poolt. Kui püsib vajadus tahtest olenematu ravi jätkamiseks, koostab psühhiaater oma arvamuse ning vastavad dokumendid saadetakse Harju Maakohtusse;
- ❖ tahtest olenematu ravi võib kesta üle 48 tunni ainult kohtu loal ning kohtumääruse alusel;
- ❖ nelja päeva jooksul alates haiglasse vastuvõtmisest tuleb kohtunik Teiega vestlema ning teeb otsuse ravi kestuse ja vajalikkuse kohta. Kohtumäärusest üks eksemplar antakse esimesel võimalusel Teile allkirja vastu;
- ❖ raviarst hindab regulaarselt Teie seisundit ja sõltuvalt tervisliku seisundi muutustest koostab arvamuse tahtest olenematu ravi pikendamise või lõpetamise kohta;
- ❖ raviarsti arvamus tahtest olenematu ravi pikendamise vajaduse kohta saadetakse kohtusse ja Teie elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele;
- ❖ kui Teie tervislik seisund ei ole paranenud, on kohtul õigus pikendada Teie tahtest olenematu ravi perioodi;
- ❖ tahtest olenematul ravil viibides ei või Te uuringuid ja ravi katkestada ega haiglast lahkuda;
- ❖ tahtest olenematult ravilt lahkumisel ilma loata, teavitatakse politseid, kes toimetab Teid ravile tagasi.

Tahtest olenematu ravi korral kehtestatavad piirangud:

- ❖ tahtest olenematu ravil kehtivad Teile teatud piirangud vastavalt Psühhiaatrilise abi seadusele ja psühhiaatrikliinikus kehtestatud sisekorra eeskirjadele;
- ❖ osakonna sisekorda ning sellega kaasnevat õigusi ja piiranguid tutvustab Teile osakonna õde/hooldaja;
- ❖ piirangud reguleerivad isiklike riiete ja esemete omamist, helistamist, suitsetamist jms. Osakonnast väljumine on tahtest olenematu ravi puhul võimalik ainult personali saatel. Isiklikud riided ja hoiule võetud esemed tagastatakse Teile haiglast lahkumisel.

Tahtest olenematu ravi korral on Teil õigus:

- ❖ saada igakülgset teavet oma terviseseisundi, ravivõimaluste ja tulemuste kohta Teile arusaadavas keeles;
- ❖ kohtuda lähedaste inimete või seadusliku esindajaga. Kohtumise kestuse otsustab raviarst, lähtudes Teie tervislikust seisundist;
- ❖ esitada kaebusi, ettepanekuid ja tänu kliiniku teenuste kvaliteedi kohta. Kaebus, ettepanek või tänu esitatakse vormikohasel blanketil ning pannakse vastava märgistusega kaebuste ja ettepanekute kogumiskasti;
- ❖ saada endale kohtu määratud advokaat, kes tuleb vajadusel haiglasse Teiega vestlema, samuti on Teil õigus telefoni teel võtta ühendust oma advokaadiga;
- ❖ pöörduda kaebuse esitamiseks Terviseameti, Tervisekassa või tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni poole.

Kasutatud allikad: 1. Psühhiaatrilise abi seadus 2. [Patsiendi õigused ja kohustused](#) (www.regionaalhaigla.ee > Patsiendile)